

Močvirski cekinček
Foto: Željko Salamun

Veliki škurh
Foto: Kajetan Kravos

Močvirska kukavica
Foto: Eva Kukelc

Kosec
Foto: Tomaž Mihelič

Dodatne informacije:

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)
Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana
T 01 426 58 75 (vsak delavnik med 8. in 14. uro)
E dopps@dopps.si
W www.ptice.si/iski-morost/
FB www.facebook.com/pticeDOPPS/

Poslanstvo DOPPS je varstvo ptic in njihovih življenjskih okolij. S tem prispevamo k ohranjanju narave in dobiti celotne družbe.

Foto: Barbara Vidmar

UPRAVLJANJE REZERVATA

Naravni rezervat Iški morost je **64 ha veliko območje na Ljubljanskem barju**, ki obsega okrog **40 ha vlažnih travnikov**. Rezervat od vzpostavitve upravlja DOPPS z namenom ohranjanja populacij travniških in drugih vrst, testiranja in promocije naravi prijaznega upravljanja ekstenzivnih vlažnih travnikov ter izobraževanja splošne in strokovne javnosti.

NARAVA NA PRAGU GLAVNEGA MESTA

Ogrožene vrste ptic

Iški morost je sredi intenzivno obdelanega Ljubljanskega barja ena zadnjih oaz za ptice, ki so bile nekoč tu mnogo pogostejše. Na ekstenzivnih travnikih tako gnezdijo vse redkejši **kosci**, v rezervatu se redno pojavlja tudi par **velikih škurhov**, eden izmed zadnjih na Ljubljanskem barju. Na visokih steblikah lahko opazujemo **repaljščice**, v zimskem času pa **velike srakoperje**. Pomembne strukture v rezervatu so tudi mejice in osamljeni grmi, ki jih pogosto uporabljajo **rjavi srakoperji**, **drevesne cipe** in **rumeni strnadi**.

Druge živali

Med nevretenčarji so v Iškem morosti pojavljajo predvsem dnevni metulji, kot so **močvirski kosmičar**, **srebrni tratar** in **močvirski pisanček**, ter **kačji pastirji**. Najštevilnejši sesalci v rezervatu so **srne**, **poljski zajci** in **lisice**. Lov je na območju rezervata prepovedan.

Redke vrste rastlin

Na ekstenzivnih, pozno košenih travnikih rastejo vrste, ki so zaradi gnojenja in izsuševanja že izgubile z večine drugih travnikov, pa tudi s pašnikov z večjimi obtežbami. **Munec**, **veliki poletni zvonček**, **močvirska in prstasta kukavica** ter **močvirska logarica** so značilne rastline vlažnih travnikov, ki za svojo rast potrebujejo tla z malo hranili.

NARAVI PRIJAZNO KMETOVANJE

Kmetijska kulturna krajina zahteva aktivno upravljanje, ki s **prilagojenimi praksami na Iškem morostu poteka že več kot 10 let**. Poleg zaposlenih strokovnjakov številne naloge pri upravljanju pomagajo izvajati prostovoljci DOPPS. Pridružijo se nam tudi lokalni kmetje, ki so v veliko pomoč predvsem pri spravilu sena, ter učenci in dijaki.

Večina zemljišč na območju je vključenih v ciljne operacije **KOPOP**, predvsem Habitati ptic vlažnih travnikov (**VTR**), Stelniki (**STE**) in Ohranjanje mejic (**KRA_MEJ**), in ekološko kmetovanje (**EK**). Rezervat leži tudi na območju z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (**OMD**). Da omogočimo uspešno gnezditve travniških ptic, prvo košnjo, ki poteka od sredine travnika navzven ali od enega roba travnika do drugega, izvedemo pozno poleti (po 1. 8.). Obnovili smo tudi več hektarjev zaraščenih zemljišč in testiramo možnosti za zajezitev širjenja invazivnih vrst.

Obiščite nas in doživite, kako lahko z naravi prijaznim kmetovanjem pripomoremo k ohranjanju bogate barjanske naravne dediščine.

naravni
rezervat
iški morost

Foto: Željko Salamun

Dobrodošli!
v Naravnem rezervatu
Iški morost

Za vsebino zloženke je odgovoren DOPPS. Organ upravljanja za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 je Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano. Več o PRP na spletni strani www.program-podezelja.si.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

DOBRODOŠLI V NARAVNEM REZERVATU IŠKI MOROST!

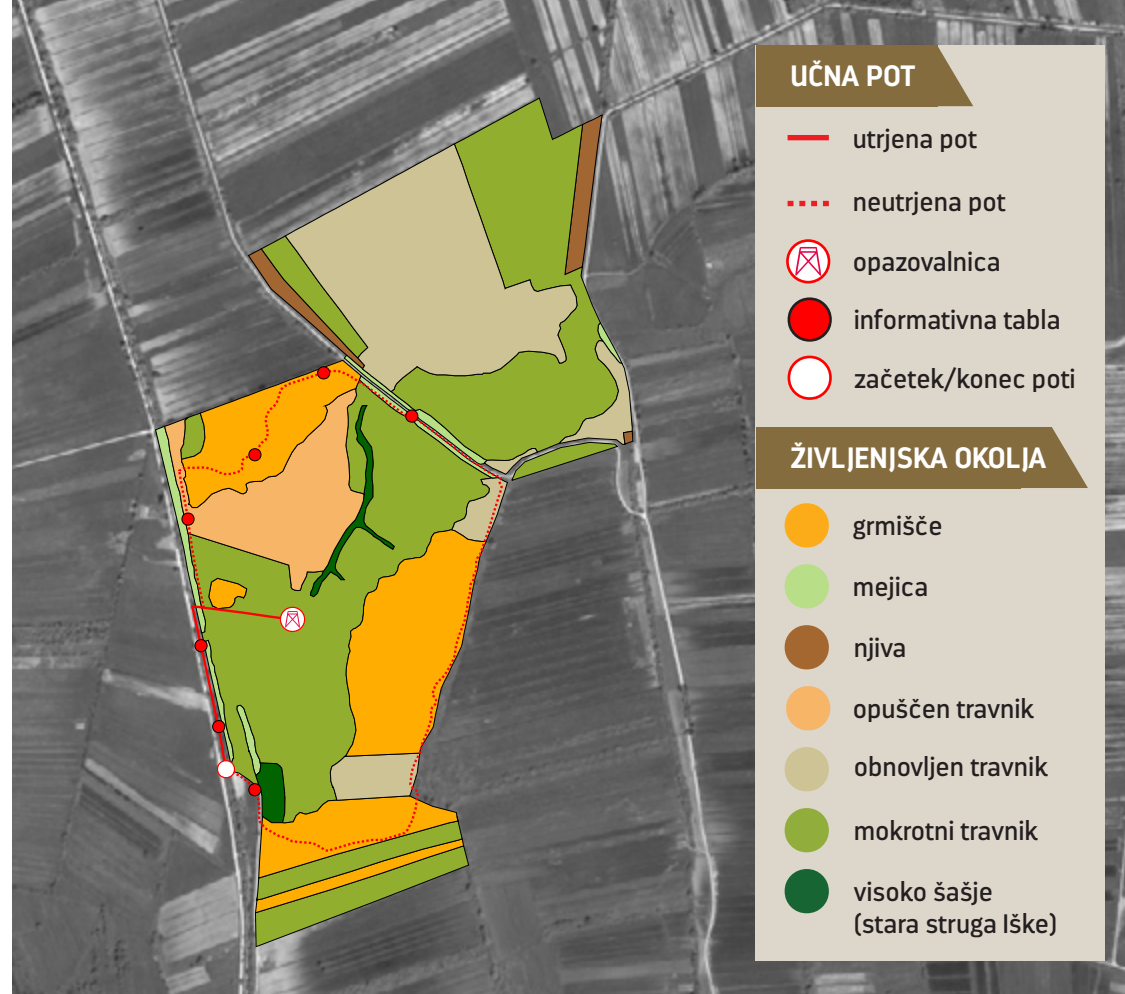
Ob reki Iški na jugovzhodnem delu Ljubljanskega barja najdemo Naravni rezervat Iški morost, v katerem se kot mozaik prepletajo značilna barjanska življenjska okolja. V rezervatu s skrbnim upravljanjem ohranjamo eno izmed pomembnih območij kmetijske kulturne krajine, ki je bivališče močno ogroženim vrstam rastlin in živali.

Na območju Iškega morosta je ohranjenih nekaj najlepših, a vse redkejših in ogroženih primerov **ekstenzivnih vlažnih travnikov**, med katerimi izstopa ena izmed največjih sklenjenih površin vlažnih travnikov z modro stožko. V rezervatu najdemo tudi druge tipe travnikov, mejice, sestoje visokih steblik, visoko šašje, grmišča in poplavni gozd. Pomen takšne mozaičnosti se izraža tudi pri pticah, saj tu gnezdi približno polovica vseh vrst Ljubljanskega barja.

Po rezervatu vodi krožna **Koščeva učna pot**, na kateri lahko poleg pestre naravne dediščine spoznate tudi naravi prijazne načine gospodarjenja. **Utrjena pot do osrednje opazovalnice** je dolga 0,5 km, od nje pa se odcepi krožna pot, ki je deloma neutrjena. Skupaj z utrjeno potjo je dolga 2,5 km, obhod pa običajno traja uro in pol. Za obisk neutrjene poti priporočamo pohodno obutev, v primeru dežja pa škornje.

Iški morost je **odprt celo leto**. **Vstop je prost**, delovanje rezervata pa lahko podprete s prostovoljnimi prispevki. **Za večje skupine obiskovalcev (nad 10 oseb) je priporočljiv voden ogled** po obvezni predhodni najavi (vsaj 14 dni) in rezervaciji termina, izvaja pa ga DOPPS za plačilo.

Podrobnejše informacije in rezervacije vodenj:
tilen.basle@dopps.si ali
01 426 58 75 (vsak delavnik med 8. in 14. uro)

KAKO DO NAS?

Naravni rezervat Iški morost se nahaja v Krajinskem parku Ljubljansko barje severno od vasi Brest. Do rezervata lahko pridete iz smeri Iga, Podpeči ali Črne vasi z avtomobilom, mestnim ali medkrajevnim avtobusom ali s kolesom.

Rezervat je najlažje dostopen z asfaltne ceste, ki vodi od Bresta do Podpeči. Ob mostu čez reko Iško pustite motorna vozila in se peš ali s kolesom odpravite po kolovozu na levi ali desni strani reke v smeri njenega toka proti severu. Pot od asfaltne ceste do vhoda v rezervat je dolga približno 1,3 km.

Vstop s kolesom v rezervat ni dovoljen. Kolesa lahko priklenete na stojalo ob vstopni točki.

Repaljčica
ilustracija: Dan Meseček

SPOŠTUJ NARAVO IN OSTALE OBISKOVALCE!

Tudi ti lahko pripomoreš k ohranjanju Naravnega rezervata Iški morost. Pomagaš nam že z upoštevanjem naših napotkov. Lahko pa se nam pridružiš tudi kot **prostovoljec** ali **finančno podpreš** upravljanje, kar lahko narediš z nakupom naših izdelkov (na naših stojnicah ali na sedežu društva) in storitev (vodenja, delavnice ...) ter z donacijami ali članstvom v Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Pridruži se nam in postani del naše zgodbe!

Skupaj lahko naredimo več za naravo in nas same.